

שני ימים של ראש השנה בא"י

א. מה שנוהגים שני ימים ר"ה גם בא"י בזה"ז הוא עפ"י שיטת הרי"ף ביצה דאיחא שם (ד): אתמר שני ימים טובים של ר"ה רב ושמואל דאמרי תרווייהו נולדה בזה אסורה בזה דתנן בראשונה היו מקבלין עדות החדש כל היום פעם אחת נשתהו העדים לבא ונתקלקלו הלויים בשיר התקינו שלא יהו מקבלים את העדים אלא עד המנחה ואם באו עדים מן המנחה ולמעלה נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש. אמר רבה מתקנת רבן יוחנן בן זכאי ואילך ביצה מותרת דתנן משחרב ביהמ"ק התקין ריוב"ז שיהו מקבלין עדות החדש כל היום ע"כ. ושם (ה): רבא אמר אף מתקנת ריוב"ז ואילך ביצה אסורה מי לא מודה ריוב"ז שאם באו עדים מן המנחה ולמעלה שנוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש ע"כ נוגירסת התוספות שם "שאם לא באו" ופירושו שבאו סמוך לחשיכה ואין שהות ביום לקבל עדותן ומ"מ נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש ע"ש. וכחב ע"ז הרי"ף וז"ל ושמעינן מהא דבני א"י צריכי למעבד שני ימים טובים של ר"ה עכ"ל. ולכאורה מה ראייה היא זו דלמא לא מיירי רבא אלא כשלא באו עדים ביום ראשון או באו סמוך לחשיכה או חוץ לבית הועד שלעולם היו עושין שני ימים מספק אבל בזה"ז דידיענין בקביעא דירתא זה לא שמעינן כלל מדברי רבא לעשות שני ימים של ר"ה בא"י, וכן הקשה הרשב"א ע"ש.

וכרא"ש שם ביאר דברי הרי"ף וז"ל ונ"ל כדברי הרב אלפס דמדיביצה אסורה גם צריכים לעשות שני ימים דר"ה דחד טעמא לתרווייהו דכלום אסר רבא ביצה אלא משום דאם באו עדים מן המנחה ולמעלה סמוך לחשיכה שלא היה שהות ביום לקבל עדותו משלימין אותו היום קדש ולמחר מקבלין עדותן ועושין אותו היום קדש והוי קדושה אריכתא, ומטעם זה נמי אנו צריכים לעשות שני ימים, וא"ת כיון דבקיאינן בסוד העיבור לעולם לא יארע לנו דבר זה שנצטרך לעשות שני ימים טובים ר"ה, כי אנו בקיאינן בסוד העיבור וקובעין ר"ה עפ"י חשבון ביום שהעדים ראוין לבוא, א"כ מהאי טעמא תהא ביצה מותרת, אלא ודאי מדאסר רבא ביצה לבני דורו שהיו בקיאינן בסוד העיבור אלמא טעמא דידיה מדביצה אסורה בזמן שמקדשין עפ"י הראייה מטעמא דקאמר גם בזמן שאין מקדשין נמי אסורה כדאמרין לעיל בשני יו"ט של גלויות הזהירו במנהג אבותיכם דלמא גזרי גזירה ואתי לקלקולי וזה הטעם עצמו שייך למימר בשני יו"ט של ר"ה בא"י עכ"ל.

ודברי הרא"ש קשים מאד, דאי ס"ל להרא"ש שהיו מקדשין בימי רבא עפ"י הראייה א"כ מ"ק דבני דורו היו בקיאינן בסוד העיבור, הא מ"מ אפשר שיבואו עדים סמוך לחשיכה או לא יבואו כלל. ואי ס"ל שלא היו מקדשין עפ"י הראייה כ"א עפ"י חשבון, א"כ בפשוטו היה לו להביא ראייה דמדרבא היה סובר לנהוג שני ימים ר"ה בא"י ה"נ לדידן דמ"ש, ואפילו היה פוסק רבא דביצה מותרת ג"כ הוי שמעינן מדבריו לנהוג שני ימים ר"ה בא"י.

ב. ונראה בזה דהנה שיטת הרמב"ם בשה"מ קנ"ג דקדוש החדש עפ"י הראיה צריך סנהדרין, וברמב"ן השיג עליו דהרי הלוח לא נתקן עד ימי הלל בסוף תקופת האמוראין, ואילו הסנהדרין גלתה ארבעים שנה קודם החורבן. ובמגילת אסתר שם תירץ דעת הרמב"ם דלא בטלה או סנהדרין כ"א מדיני נפשות, אבל לשאר דברים היה סנהדרין קיים כל ימי חכמי הגמרא. אבל תימה לומר כן, ובר"ה (לא): אמרינן דגלות האחרון של סנהדרין היה בטבריא, וזה היה בימי אנטונינוס ע"ש, וצ"ל לדעת המגילת אסתר שישבה שם סנהדרין מימי אנטונינוס עד סוף ימי הגמרא, ואין לנו זכר מזה בהש"ס, ועוד למה לא חיותה דעה בכל הני פלוגתא דאמוראי שבכל הש"ס, ובירושלמי סנהדרין פרק הנחנקין ה"ג אמרינן ובאת לרבות ב"ד שביבנה ר"ז אומר לשאלה ע"כ ועיין פני משה שם, וע"ע ספר דורות הראשונים כרך ה' פכ"ט] הרי שאף אחר החורבן שלא היו ממיחין זקן ממרא מ"מ היה נוהג דין ובאת אל הכהן ואל השופט בסנהדרין, ולמה לא הכריע הסנהדרין בכולהו הויות דאביי ורבא.

אבל שיטת הרמב"ם לכאורה מבואר בדבריו פ"ה קדוה"ח ה"א-ג ע"ש וז"ל אבל בזמן שאין שם סנהדרין בא"י אין קובעין חדשים ואין מעברים שנים אלא בחשבון זה שאנו מחשבים בו היום, ודבר זה הלל"מ הוא כן ומאימתי התחילו כל ישראל לחשב בחשבון זה מסוף חכמי הגמרא בעת שחרבה א"י ולא נשאר שם ב"ד קבוע, אבל בימי חכמי משנה וכן בימי חכמי הגמרא עד ימי אביי ורבא על קביעת א"י היו סומכין עכ"ל. ולא קאמר מאימתי התחילו לחשב בחשבון, אלא מאימתי התחילו כל ישראל לחשב בחשבון זה, וכן לא קאמר דעד ימי אביי ורבא על קביעת סנהדרין היו סומכין, אלא על קביעת א"י. ועוד שמש"כ הרמב"ם דהלל"מ לקבוע עפ"י חשבון כשאינן שם סנהדרין דבר ברור שאין הפירוש עפ"י הלוח שבידינו, דא"כ מ"ק עולא ר"ה (כ.). ידעין חברין בכלאי מאי טוביתא עבדינן בהדיהו כו' ומה טיבותא הוא הא הכל הלל"מ. ועוד דעפ"י הלוח שלנו לעולם אלול חסר והיאך עברוהו לאול (אבל להמגילת אסתר ניהא שבימי עולא עוד היה סנהדרין קיים אבל הוא פלא כנ"ל). וגם היאך אשתכח הא דרבא שם (כא.). דהוה יתיב בתעניתא תרי יומי זמני תדא אשתכח כותיה ע"ש וכי לא ידע קביעות לוח שלנו אשר כתב הרמב"ם פ"א שם ה"ד שאפילו תשב"ר מגיעין עד סופו בג' או ד' ימים. אבל ברור כונת הרמב"ם דאחר שבטלה סנהדרין הלל"מ לקדש עפ"י חישוב סוד העיבור, שהיא חכמה גדולה כדאיתא שם (כ): אמר שמואל יכילנא לתקוני לכולהו גולה כו' ע"ש. ובאותו חשבון של סוד העיבור היו מחשבין כל ימי הגמרא עד אביי ורבא. ולפעמים היו גם מעברין לאול ממש ירקיא כהא דעולא שם. עד שבסוף ימי הש"ס שתיקן הלל את הלוח שלנו והתחילו כל ישראל מחשבין ע"י. והוא שכתב הרמב"ם שכל ישראל התחילו לחשב בחשבון זה פירוש חשבון הלוח שלנו בסוף חכמי הגמרא, אבל עד אז על קביעת א"י היו סומכין, פירוש קביעת ב"ד של א"י היו סומכין, פירוש קביעת ב"ד של א"י שהיו קובעים עפ"י סוד העיבור ואפשר שקביעה זו היתה צריכה סמוכין ואחר ביטול הסמיכה חזרה לכללות הישוב בא"י המחשבין עפ"י הלוח. עיין משך תכמה עה"פ החדש הזה לכם ע"ש].

ג. ועיין ביצה (ד): א"ר זירא כותיא דרב אסי מסתברא דהאידינא ידעין בקביעת דירחא וקא עבדינן תרי יומי כו' ע"ש והנה לדעת הרמב"ן שעד שהותקן הלוח קבעו עפ"י הראיה צ"ל דסוגיא זו נאמרה לאחר תיקון הלוח, וכ"כ הריטב"א סוכה (מג.).

והרמב"ן עצמו במלחמות ביצה (ו.) ע"ש ואזיל לשיטתו. אבל לדעת הרמב"ם אי"צ לזה דאפש"ל דקאי גם לפני תיקון הלוח, שהיו קובים עפ"י סוד העיבור, וא"כ הבי בסוד העיבור היה יכול לעשות יום אחד בחו"ל וע"ז הוא דקבעי הש"ס מ"ט עבדינן יומי. ובאמת מוכח כן בשיטת הרמב"ם דרב זירא שהוא בעל המימרא שם היה קודם תיקון הלוח שהרי שיטת הרמב"ם פ"ו יו"ט הי"ד דבזה"ז שאין יו"ט שני משום ספק אין מערבין ערוב תבשילין על תנאי ביו"ט שני ע"ש. ומ"מ רב אשי עירב על תנאי כדאיאתא ביצה (ו.). וע"כ דבימיו עוד לא נתקן הלוח. כ"א בימי רב זירא שהיה בן דורו של אביי ורבא [עיין הוריות (יד.) אביי ורבא ורבא זירא כו' הווי יתבי כו']. ואף שכתב הרמב"ם דעד ימי אביי ורבא על קביעת א"י היו סומכין, ע"כ עד ועד בכלל. [ואף דרב אשי עירב על תנאי, הרי דגם בימיו לא נתקן הלוח, וא"כ מ"מ הרמב"ם עד ימי אביי ורבא, ראיתי בשם מקורים וחידישים להגר"ז מוילנא דהרמב"ם לשיטתו בהקדמה לספר זרעים דכשמת רבה נולד רב אשי, ולא כשמת רבא, וא"כ רב אשי היה חי עוד בימי אביי ורבא ואז אירע המעשה שעירב על תנאי את"ד. ומ"מ לומר דהמעשה עם רב אשי אירע קודם תיקון הלוח, והא דרב זירא מיירי לאחר תיקון הלוח, זה אינו נראה].

ד. ועיין סוכה (מג.) אקשינן אמאי אין נטילת לולב ביו"ט ראשון בגבולין דהוא מה"ת דוחה שבת ומתריצין אנן לא ידעינן בקביעא דירחא וע"ש בתוספות הקשו הא בביצה אמרינן להיפך דהאינא בקיאיין בקביעא דירחא ע"ש מה שתירץ ומבואר יותר בהריטב"א שם ע"ש. אבל לדעת הרמב"ם פשוט שאין כאן קושיא דאטו כו"ע בקיאי בסוד העיבור, ובביצה דאמרינן דאינא דבקיאיין בקביעא דירחא הכונה לאותם הבקיאים בסוד העיבור ומ"מ עבדי תרי יומי יו"ט וע"כ משום דתקנה קבועה היא או משום שמדא ע"ש. ובסוכה הכונה דמשום אלו שאינן בקיאיין בסוד העיבור לא התירו נטילת לולב בגבולין בשבת וברור.

וא"ת א"כ בזה"ז דבדאי ידעינן בקביעא דירחא ידחה נטילת לולב בראשון את השבת, כבר עמד ע"ז הרמב"ם בעצמו וכתב פ"ז לולב הי"ח וז"ל ובזה"ז שהכל עושין עפ"י חשבון נשאר הדבר כמות שהיה כו' ואעפ"י שהכל יודעים בקביעת החדש כו' עכ"ל.

ועפ"י"ז לא קשיא לי מה שראיתי מקשיין על שיטת הרמב"ם דאין מערבין על תנאי בזה"ז שאין יו"ט משום ספק, הא בסוגיא הנ"ל אמרינן דדין ספק ליו"ט ראשון ולכן אין נטילת לולב בו דוחה את השבת. ולנ"ל פשוט דלא קרבו זה אל זה, כי סוגיא דסוכה בזמן שהיו מקדשין עפ"י סוד העיבור, וא"כ לרוב הגולה שאינן בקיאיין בסוד זה הוא ספק ממש, ודברי הרמב"ם לענין עירוב תבשילין הם בזה"ז שמקדשין עפ"י הלוח.

ה. והנה יש לעיין לשיטת הרמב"ם. כשקבעו החודש עפ"י סוד העיבור, והיו מעברין את אלול משום ירקיא ומתיא וכמעשה דעולא הנ"ל, או משום אד"ו, [או אולי מטעם אחר, ובזה אני מסופק כשקידשו עפ"י סוד העיבור אם היה אלול לפעמים מלא גם בלא טעמא דירקיא ומתיא], כמה ימים היו נוהגין ראש השנה, וכן כשקידשו עפ"י הראיה ג"כ יש לדון, כי לפעמים היו מעברין לאלול משום ירקיא ומתיא ע"י איום העדים כמבואר ראש השנה שם ע"ש, וא"כ היה ברור לבי"ד שלא יקדשו את יום שלושים, אם היו נוהגים רק יום שלשים ואחד קדש, או דילמא כיון דמעיקר הדין יכול יום שלשים להיות קדש אילו יקבלו עדים באותו היום לכן היו נוהגין גם אותי

קדש. וכמו דאמרינן בזמן הבית שלא היו מקבלין עדים אחר חצות, דאם באו עדים מחצות ואילך שנוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש, כיון שמעיקר הדין היה אותו היום צריך להיות ר"ה, ה"נ יש לומר כשהיו מאיימין על העדים שלא להעיד משום מתיא וירקיא דג"כ היו נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש. וכן בזמן הגמרא שקידשו עפ"י סוד העיבור לדעת הרמב"ם ולפעמים היו מעברין לאלול משום מתיא וירקיא, ג"כ יש לומר כיון דאילולא ירקיא ומתיא היה אלול חסר ג"כ היו נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש.

והנה עיין ר"ה (יט): כיון דנפקו להו אלול אתשרי למה להו, וכ"ת דלמא עברוה לאלול והאמר רב חנינא בר כהנא אמר רב מימות עזרא ואילך לא מצינו אלול מעובר, לא מצינו דלא איצטריך, הא איצטריך מעברין ליה, הא מיקלקל ר"ה מוטב תיקלקל ר"ה ולא יתקלקלו כולהו מועדות ע"כ ופרש"י הא איצטריך אי משום ירקיא ומתיא כדלקמן עכ"ל. יוצא שלדעתו מימות עזרא עד ימות רב לא הוצרכו לעבר אלול משום ירקיא ומתיא. אבל התוספות חולקים על פירוש זה דא"כ לא מיקלקל ר"ה, דיודעים בגולה שיתעבר אלול משום ירקיא ומתיא. אלא פירש דאיצטריך משום שלא באו עדים ע"ש. ואינו מפורש בהתוספות אם לדעתו באמת אירע שעבורה משום ירקיא ומתיא, דשמא גם הוא מודה דזה בכלל מימרא דרב דלא מצינו אלול מעובר ואינו חולק על פרש"י כ"א בפרט זה מ"ק הש"ס הא איצטריך מעברין ליה. דסובר דע"כ הפירוש משום שלא באו עדים ולא משום ירקיא ומתיא דע"ז אי"צ שלוחים לצאת. אבל בהרשב"א שם הקשה על פרש"י היאך אפשר דכל אותם שנים לא יצא ר"ה באד"ו. ומכח קושיא זו הסכים לפירוש התוספות ע"ש. וא"כ לדעתו מוכח דבאמת היו מעברין לאלול משום ירקיא ומתיא ואי"ז בכלל מימרא דרב דלא מצינו אלול מעובר דרב לא קאמר אלא דלא מצינו אלול מעובר משום שלא באו עדים, אבל משום ירקיא ומתיא לעולם מצינו.

[ואגב אעיר כי לכאורה דברי התוספות שם סתרי אהדדי, דמדבריו הנ"ל מבואר דכל דנפל באד"ו ידעי בני גולה ואין כאן קלקול, ולקמן מיניה (כ.) ד"ה מאי טיבותא מבואר דכל שעיברו לאלול משום ירקיא ומתיא עבדי בני גולה תרי יומי מספק ע"ש. ושמא אד"ו לחוד וירקיא ומתיא לחוד, וכדעת הרמב"ם פ"ו קדוה"ח ה"ז ודלא כהראב"ד שם ע"ש].

ועיי"ש (לב.) וכשקידשו בי"ד את השנה באושא כו' ליום השני ירד רב חנינא בנו של ריוה"ג כו' מאי שני, אילימא יו"ט שני למימרא דעברוה לאלול והאמר רב חנינא בר כהנא מימות עזרא ואילך לא מצינו אלול מעובר כו' ע"כ. ולדעת הרשב"א מאי קמקשה הש"ס, דילמא עברוה לאלול משום ירקיא ומתיא. אע"כ צ"ל לדעת הרשב"א דכל שעברו לאלול משום ירקיא ומתיא אין נוהגין כ"א יום שני קודש [רק דהא מיהא צריך לעיין אם באושא היו מקדשין עפ"י ראייה או עפ"י חשבון, ולדעת הרמב"ן פשוט שהיו מקדשין עפ"י ראייה עד סוף חכמי הגמרא, אבל לדעת הרמב"ם דקידוש עפ"י הראייה צריך סנהדרין א"כ עדיין יש לעיין, דהרי הסנהדרין גלה לאושא כדאיתא ר"ה (לא:). אבל הרמב"ן כתב בסה"מ דארבעים שנה קודם החורבן כבר בטלו כל דיני סנהדרין. אבל לכל הפחות שמענין מיהא דעת הרשב"א דכשהיו מקדשין עפ"י חשבון והיו מעברין לאלול משום ירקיא ומתיא לא היו נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש].

ו. אבל הנה עיין רמב"ם פ"ח עירובין ה"ח וז"ל המערב לשני ימים טובים של

גלויות או לשבת ויו"ט אע"פ שהוא עירוב אחד לרוח אחת לשני הימים צריך שיהיה העירוב במקומו מצוי בליל הראשון ובליל השני כל בין השמשות עכ"ל. ובהשגות שם וז"ל טעה בזה שאפילו בשני יו"ט של ר"ה אע"פ שהן קדושה אחת צריך שיהא העירוב קיים בליל שני ובמקומו, לחומרא אמרינן שהן קדושה אחת אבל לקולא לא אמרינן עכ"ל. ובאמת דעת הרמב"ם צ"ע הא כל הטעם שאנו אומרים דקדושה אחת הן הוא משום שמא באו עדים אחר חצות או סמוך לחשיכה, שנוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש בקדושה אחת. אבל עדיין יש להסתפק שמא לא באו עדים כלל ביום ראשון, דאזי אינם קדושה אחת כלל. ונראה דעתו עפ"י דברי הרמב"ן במלחמות בסוגייתנו שכתב וז"ל עלה בידנו משמועה זו שבזמן שהיו מקדשין על פי הראיה היו כולן עושין שני ימים חוץ ממקום הועד והיו תופשים אותם בקדושה אחת שמא באו עדים מן המנחה ולמעלה נמצאת תקנה זו שהוטלה עליהם לעשות שני ימים בר"ה מוחזקת בידם בקדושה אחת שכן בית הועד עצמו אם לא באו עדים עד השני ביצה אסורה להם שהרי אשתקד שבאו מן המנחה ולמעלה היתה אסורה וכל זמן שעושין שני ימים קדושה אחת היו נוהגין בהם עכ"ל לענינינו (והוא מפרש בזה עפ"י דרכו דברי הרי"ף עיי"ש בפנים ודלא כפירוש הרא"ש שיבואר לפנינו). מבואר בדבריו שמה שהיו נוהגין קדושה אחת ביום שני לא בתורת ספק היו נוהגין כן שמא באו עדים אחר חצות, שאפילו לא באו עדים כלל ג"כ היו נוהגין קדושה אחת בבית הועד עצמו ומשום גזירה דאשתקד שבאו מן המנחה ולמעלה והיתה ביצה אסורה. ובאמת נראה בפירושו זה מוכח לשיטת הרמב"ן, דהרי לעיל (ו). אמרינן דלרב ושמואל דאסרי ביצה בשני קשיא מתניתין דמתקנת ריוב"ז מקבלין עדות החדש כל היום, ומתרחצין הא לן והא להו, ופרש"י לבי א"י שעושין יום אחד מותרת אבל לדידן בני גולה אסורה שהרי עדיין אנו עושין שני ימים כו' ע"ש ויותר מבואר בתוספות שם בני א"י שמקדשין החדש עפ"י הראיה ואין עושין אלא יום אחד ופעמים עושין שנים כשבאו עדים מן המנחה ולמעלה ואשתני בשביל תקנת ריוב"ז כו' ואפילו כשהיו עושין שני ימים כגון שלא באו עדים הרי הוא מחמת ספק והרי הן שתי קדושות לפי שאין זה מחמת המנהג לפיכך היתה מותרת להן אבל לבני חו"ל אסור שהרי עדיין הם עושין שני ימים כבתחילה ואם כן לא אשתני להן מפני התקנה כו' ע"ש. והרי לדעת הרמב"ן בימי רב ושמואל היו מקדשין עפ"י הראיה וא"כ חוץ לבית הועד הוא כחו"ל ממש שעושין שני ימים מספק, ואין חילוק בינם כלל, וע"כ דגם זה בכלל הא לן וא להו לדעתו [משא"כ אילו היו מקשין עפ"י סוד העיבור בימי רב ושמואל יש לחלק דבחו"ל גזרי משום שמדא לעשות שני ימים אפילו הבקיאים בסוד העיבור, ולא בא"י, ואף כי הרא"ש כתב דגם בא"י שייך טעם זה, אבל מדברי הרמב"ן בהמלחמות הנ"ל מבואר דלא סבירא ליה כן ע"ש ואכ"מ]. וא"כ רבא כשבא לחלוק ולומר דאף מתקנת ריוב"ז ואילך ביצה אסורה ע"כ בבית הועד קאמר, דחוץ לבית הועד בלא"ה ביצה אסורה. וא"כ יקשה תינח כשבאו עדים סמוך לחשיכה, אבל כשלא באו עדים עד יום שני מא"ל אמאי ביצה אסורה. אע"כ דכונת רבא לומר כיון שלפעמים נוהגין בו קדושה אחת לכן לעולם ביצה אסורה משום גזירה.

אלא דאכתי יש לעיין דלכאורה עדיין יש להם להיושבים חוץ לבית הועד להסתפק שמא עברו בי"ד לאלול משום ירקיא ומשום מתיא, דאין עושין אלא את יום ל"א קדשא לתור. וא"כ אין להם לנהוג קדושה אחת אלא לחומרא ולא לקולא. דשמא יום

ראשון הוא חול לגמרי. [וקשה גם להרמב"ן דעיקר שיטתו שאין עשיית יום שני לעולם מפני הספק, רק קדושה אחת בודאי, דאיל"ה לא היה שייך בו דין מנהג אבותינו בידינו בא"י דלא חיישינן ביה משום שמדא עיי"ש בפנים ואכ"מ]. והיה אפשר"ל דאזי גם חוץ לבית הועד לא היו עושין אלא יום ל"א קדש שהיו יודעים שבי"ד יעברו את החדש ע"י איום העדים. אבל הרי התוספות ר"ה (כ.) ד"ה מאי כתב מפורש שהיו עושין שני ימים מספק שמא עברו לאלול משום ירקיא ומתיא. ושם פלוגתא היא. אבל אם נאמר דכשהיו מעברין לאלול משום ירקיא ומתיא היו נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש גם בבית הועד א"כ לק"מ דגם זה בכלל הגזירה דאשתקד היתה ביצה אסורה, והיו נוהגין בהן קדושה אחת.

ז. ונראה כי דעת הרא"ש הוא ג"כ כך, דלעולם כל שעברו לאלול משום ירקיא ומתיא או משום אד"ו היו נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש. וגם ס"ל כשיטת הרמב"ם שבימי הגמרא היו מקדשין עפ"י סוד העיבור ולא עפ"י הראיה. וא"כ פשוט אמאי לא הביא ראייה בפשוטו מדעביד רבא שני ימים ר"ה ה"נ לדידן. דזה אינו, דהא דעביד רבא שני ימים ר"ה י"ל דהיינו כשעברו לאלול דאז היו נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש גם בבית הועד. משא"כ עפ"י הלוח שלנו לעולם אלול חסר ועדיין י"ל דלא עבדינן כ"א חד יומא. רק ראיית הרא"ש היא דמ"מ הרי איסור ביצה אינו אלא משום שמא באו עדים סמוך לחשיכה, דבלאו טעם זה שתי קודשות הן, מדאיצטריך רבא לטעמא דשמא באו עדים סמוך לחשיכה. והרי טועם זה לא היה שייך בימי רבא שקידשו עפ"י חשבון ולא היו מעברין לאלול כ"א משום אד"ו וירקיא ומתיא. אלא ע"כ דהיו נוהגין בימי רבא כל דיני קביעת ר"ה כמו בימים שקידשו עפ"י הראיה. והטעם כמו שאנו אומרים לענין חו"ל דלמא גזרי גזירה ולא ידעו חוץ לבי"ד את הקביעות עפ"י סוד העיבור אם עברו לאלול אם לאו, ולכן נוהגין לעולם שני ימים ר"ה כבזמן הבית, וממילא דגם איסור ביצה נוהג כמו שהיה נוהג בזמן הבית וכמו שנוהג בחו"ל. והם הם דברי הרא"ש שכתב דמדנהגו איסור ביצה בר"ה בימי רבא, ע"כ דטעמא משום דאתי לקלקול, ומאותו הטעם פשוט שצריך לעשות שני ימים ר"ה, שהרי טעם זה דאתי לקלקול הוא טעם לעשיית שני ימים, וממילא דביצה אסורה, ואינו טעם לאיסור ביצה בפנ"ע, רק ביצה אסורה אגב דין שני ימים דכיון שנוהגין שני ימים כבזמן הבית גם איסור ביצה נוהג כבזמן הבית ודו"ק.